



Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 74/16
V Luxemburgu 13. júla 2016

Návrhy generálnej advokátky vo veci C-188/15,
Bougnaoui a ADDH/Micropole SA

Generálna advokátka Sharpston dospela k záveru, že politika podniku vyžadujúca, aby zamestnanec nenosil moslimskú šatku, keď je v kontakte so zákazníkmi, predstavuje protiprávnu priamu diskrimináciu

Pravidlá úplne neutrálneho obliekania môžu tiež predstavovať nepriamu diskrimináciu, ktorá je odôvodnená, len ak je proporcionálna sledovaniu legitímneho cieľa, vrátane záujmu podniku zamestnávateľa

Asma Bougnaoui je ženou moslimského vierovyznania, ktorá bola zamestnaná ako projektová inžinierka v spoločnosti Micropole SA, poskytujúcej poradenstvo v rámci informačných technológií. Pracovnú zmluvu uzatvorila 15. júla 2008. Počas trvania zamestnaneckého vzťahu nosila v čase, ktorý považovala za vhodný, moslimskú šatku, ktorá zakrývala jej hlavu, pričom jej však nezahalovala tvár.

V rámci plnenia pracovných povinností sa A. Bougnaoui schádzala so zákazníkmi spoločnosti Micropole v priestoroch týchto zákazníkov. Po sťažnosti od jedného z týchto zákazníkov, že šatka pani Bougnaoui „prekážala“ jeho zamestnancom, a po žiadosti, aby už „nabudúce nemala šatku“, bola požiadaná, aby potvrdila, že vyhovie tejto žiadosti pri ďalšom stretnutí. Odmietla tak urobiť a 22. júna 2009 bola prepustená. Micropole dospela k záveru, že jej odmietnutie dať si dole šatku spôsobuje, že nemôže vykonávať svoje pracovné úlohy pre túto spoločnosť. A. Bougnaoui potom napadla svoje prepustenie na francúzskych súdoch.

Francúzsky Kasačný súd, ktorý teraz vo veci koná, položil Súdnemu dvoru otázku, či požiadavku nenosiť moslimskú šatku pri poskytovaní poradenských služieb zákazníkom v oblasti informačných technológií možno považovať za „skutočnú a rozhodujúcu požiadavku na zamestnanie“, a preto sa na ňu nevzťahuje zákaz diskriminácie z dôvodu náboženského vyznania či viery, stanovený smernicou 2000/78¹.

Generálna advokátka Sharpston vo svojich dnešných návrhoch poukázala na veľké rozdiely, ktoré existujú medzi právnymi systémami členských štátov, pokiaľ ide o nosenie náboženských odevov a symbolov v práci. Platí to, najmä pokiaľ ide o zamestnancov verejného sektora. Keďže sa však tento spor týka zamestnania v súkromnom sektore, sústredila svoje konštatovania iba na túto oblasť. Domnieva sa, že sloboda prejavu niekoho náboženské vyznanie alebo vieru patrí do pôsobnosti smernice, keďže je neoddeliteľnou súčasťou náboženskej slobody. S pani Bougnaoui sa zaobchádzalo nevýhodnejšie z dôvodu jej náboženstva, keďže projektový inžinier, ktorý sa nerozhodol prejavu svoje náboženské vyznanie, by nebol prepustený. Generálna advokátka preto dospela k záveru, že **prepustenie pani Bougnaoui predstavuje priamu diskrimináciu založenú na náboženskom vyznaní alebo viere**. Prepustenie by bolo teda zákonné, len keby sa uplatnila jedna z výnimiek stanovených v smernici.

Smernica stanovuje, že za určitých okolností nemusí rozdielne zaobchádzanie, ktoré by inak predstavovalo diskrimináciu, patriť do jej pôsobnosti, ak je rozdiel založený na určitej vlastnosti predstavujúcej „požiadavku na povolanie“. Generálna advokátka sa domnieva, že táto výnimka sa

¹ Smernica Rady 2000/78/ES z 27. novembra 2000, ktorá ustanovuje všeobecný rámec pre rovnaké zaobchádzanie v zamestnaní a povolani (Ú. v. ES L 303, 2000, s. 16; Mim. vyd. 05/004, s. 79).

má vykladať striktné. Požiadavka musí byť „skutočná a rozhodujúca“ a proporcionálna sledovanému legitímnemu cieľu.

Podľa názoru generálnej advokátky sa v tejto veci nemôže uplatniť výnimka. V konkrétnom prípade **nič nenaznačuje, že by A. Bougnaoui nemohla vykonávať svoje pracovné povinnosti ako projektový inžinier, lebo nosí moslimskú šatku. List spoločnosti Micropole, ktorým bol ukončený jej pracovný vzťah, v skutočnosti výslovne poukázal na jej odbornú spôsobilosť.** Hoci sloboda podnikania je všeobecnou zásadou práva EÚ, podlieha obmedzeniam, vrátane potreby chrániť práva a slobody iných. Priama diskriminácia nemôže byť odôvodnená potenciálnou finančnou ujmom, ktorá by mohla zamestnávateľovi vzniknúť.

Generálna advokátka potom posúdila ostatné výnimky týkajúce sa priamej diskriminácie a dospela k záveru, že žiadna z nich sa nemôže uplatniť v tejto veci.

Po prvé generálna advokátka odmietla myšlienku, že zákaz nosenia náboženského odevu zamestnancami pri kontaktoch so zákazníkmi podniku zamestnávateľa môže byť nevyhnutný na ochranu práv a slobôd jednotlivcov, ktoré sú pre fungovanie demokratickej spoločnosti neodmysliteľné. V každom prípade sa v tejto veci nejaví, že by existovala akákoľvek relevantná vnútroštátna právna úprava, ktorá by bola prijatá s cieľom uplatniť túto výnimku.

Po druhé výnimka pre „pracovn[é] činnosť[i] v cirkvách a v iných verejných alebo súkromných organizáciách, ktorých duch je založený na náboženstve alebo viere“ sa nemôže uplatniť vzhľadom na povahu činností spoločnosti Micropole.

Generálna advokátka preto dospela k záveru, že prepustenie pani Bougnaoui predstavuje priamu diskrimináciu, na ktorú sa nevzťahuje žiadna z výnimiek stanovených smernicou.

Nakoniec sa generálna advokátka v krátkosti venovala právnej situácii pre prípad, že by sa konštatovalo, že v tejto veci ide o nepriamu diskrimináciu, a to buď z dôvodu, že by s ňou Súdny dvor vo svojom rozsudku nesúhlasil, alebo preto, lebo by následne v konaní na vnútroštátnom súde vysvitli nové skutočnosti. Generálna advokátka konštatuje, že **politika podniku, ktorá stanovuje pravidlá úplne neutrálneho obliekania, môže predstavovať nepriamu diskrimináciu. Takáto politika môže byť odôvodnená, ak sleduje legitímny cieľ a je proporcionálna.** Neutrálne pravidlá obliekania môžu byť v záujme podniku zamestnávateľa a predstavujú preto legitímny cieľ. Generálna advokátka však poznamenala, že je ťažké si predstaviť, ako by zákaz spoločnosti Micropole v tejto veci mohol byť považovaný za proporcionálny. To je však napokon otázka, ktorú musí vyriešiť vnútroštátny súd.

UPOZORNENIE: Súdny dvor nie je viazaný návrhmi generálneho advokáta. Úlohou generálnych advokátov je nezávisle navrhnúť Súdnemu dvoru právne riešenie veci, ktorá im bola pridelená. Sudcovia Súdneho dvora od tohto momentu začínajú v tejto veci poradu. Rozsudok bude vyhlásený neskôr.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) návrhov sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň ich prednesu.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z prednesenia návrhov je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106